

1703**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 15 grudnia 2006 r.

w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz

Na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) szkole — należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne przedszkola i szkoły wymienione w art. 2 pkt 1 i 2 ustawy;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej — oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 131, poz. 907).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658.

- 3) placówce — należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne placówki wymienione w art. 2 pkt 3—5, 7 i 10 ustawy, a także publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli.

§ 2. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 ustawy, w szczególności przez działalność diagnostyczno-oceniającą i wspomagającą, w procesie planowej i systematycznej współpracy organów sprawujących nadzór pedagogiczny, organów prowadzących szkoły i placówki, dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli.

§ 3. 1. Działalność diagnostyczno-oceniająca obejmuje w szczególności:

- 1) systematyczne kontrolowanie przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;

- 2) diagnozowanie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek;
- 3) ocenianie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek, w całości lub w wybranych zakresach, w szczególności określonych w art. 33 ust. 2 ustawy;
- 4) gromadzenie informacji o pracy nadzorowanych nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek, niezbędnych do dokonywania oceny ich pracy.

2. Formami działalności diagnostyczno-oceniającej są: hospitacje, wizytacje oraz badania wybranych zakresów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek.

3. Przepisy ust. 1 i 2 do szkół i placówek niepublicznych stosuje się odpowiednio.

4. Formami działalności wspomagającej są w szczególności:

- 1) szkolenia i narady;
- 2) przekazywanie informacji o aktualnych problemach oświatowych i przepisach prawa dotyczących działalności szkół i placówek;
- 3) udział w rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkół i placówek, w szczególności przez udzielanie pomocy nauczycielom i dyrektorom szkół i placówek, inspirowanie ich do samodzielnej, innowacyjnej i twórczej działalności oraz wskazywanie właściwego trybu postępowania w konkretnych sprawach;
- 4) upowszechnianie i wdrażanie rozwiązań służących skutecznej realizacji zadań szkół i placówek, w szczególności przez promowanie przykładów dobrych praktyk;
- 5) inspirowanie lub organizowanie współpracy między nauczycielami, szkołami, placówkami, nauczycielami akademickimi, szkołami wyższymi, jednostkami samorządu terytorialnego, organami prowadzącymi szkoły i placówki, Centralną Komisją Egzaminacyjną i okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi oraz stowarzyszeniami i organizacjami, o których mowa w art. 56 ust. 1 ustawy.

§ 4. 1. Hospitacja jest bezpośrednią obserwacją realizowania przez nauczycieli statutowych zadań szkoły lub placówki, w szczególności zajęć prowadzonych z uczniami lub wychowankami, a także czynności dyrektora i innych nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole lub placówce, prowadzących hospitacje.

2. Celem hospitacji jest uzyskanie informacji do diagnozy lub oceny efektów pracy nauczycieli w zakresie wybranych elementów procesu dydaktycznego, wychowawczego lub opiekuńczego oraz wykonywania innych zadań określonych w statucie szkoły lub placówki.

3. Hospitacją obejmuje się całą jednostkę lekcyjną lub jednostkę zajęć. Hospitujący nie może wprowadzać zmian dotyczących tematu lekcji lub innych zajęć i przyjętego przez nauczyciela toku postępowania.

4. Nie hospituje się zajęć, jeżeli obecność osób trzecich może zakłócić przebieg pracy diagnostycznej lub terapeutycznej.

5. Hospitacje prowadzą:

- 1) dyrektorzy szkół i placówek będący nauczycielami oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze w szkole lub placówce — w odniesieniu do nauczycieli szkoły lub placówki;
- 2) dyrektorzy szkół i placówek będący nauczycielami — w odniesieniu do innych nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole lub placówce;
- 3) pracownicy zajmujący stanowiska wymienione w § 8 ust. 1 — w odniesieniu do dyrektorów szkół i placówek będących nauczycielami, a w przypadku gdy osoba zajmująca stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nie jest nauczycielem — w odniesieniu do nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole lub placówce.

6. Omówienie hospitacji powinno odbyć się w dniu jej przeprowadzenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie 3 dni roboczych po jej przeprowadzeniu.

7. Przepisów ust. 1—6 nie stosuje się do szkół i placówek niepublicznych.

§ 5. 1. Wizytacja jest podsumowującym etapem sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką w okresie od poprzednio przeprowadzonej wizytacji.

2. Wizytację szkoły lub placówki przeprowadza się nie rzadziej niż raz na 5 lat.

3. Wizytacja nie może zakłócać toku pracy szkoły lub placówki.

4. Osoba prowadząca wizytację, przed jej rozpoczęciem, przedstawia radzie pedagogicznej program wizytacji.

5. Program wizytacji zawiera w szczególności:

- 1) cele i szczegółowy zakres tematyczny wizytacji;
- 2) czynności wizytacyjne i czas ich trwania;
- 3) harmonogram czynności wizytacyjnych.

6. W terminie 7 dni od dnia zakończenia czynności wizytacyjnych osoba prowadząca wizytację przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej wyniki wizytacji oraz propozycję wniosków i zaleceń powizytacyjnych.

7. W terminie 7 dni od dnia zebrania, o którym mowa w ust. 6, organ sprawujący nadzór pedagogiczny

przekazuje dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę wnioski oraz zalecenia powizytacyjne.

8. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosków i zaleceń powizytacyjnych, może wnieść wobec nich do organu sprawującego nadzór pedagogiczny umotywowane zastrzeżenia.

9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest obowiązany odnieść się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

10. Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia wyniki wizytacji na najbliższym zebraniu rady pedagogicznej.

§ 6. 1. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, uwzględniając wyniki nadzoru z lat poprzednich, a w przypadku planu opracowywanego przez kuratora oświaty — także podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa oraz wytyczne i polecenia, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy.

2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wykaz szkół i placówek, w których przewidywane są wizytacje lub badania, o których mowa w § 3 ust. 2;
- 2) zakres, szczegółową tematykę i organizację przewidywanych wizytacji i badań;
- 3) tematykę i terminy narad oraz szkoleń organizowanych dla dyrektorów szkół i placówek;
- 4) harmonogram opiniowania arkuszy organizacyjnych szkół i placówek, umożliwiający organom prowadzącym szkoły i placówki zatwierdzenie tych arkuszy w terminie ustalonym w odrębnych przepisach;
- 5) inne informacje, uznane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny za istotne.

3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przedstawia plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, dyrektorom nadzorowanych szkół i placówek oraz organom prowadzącym szkoły i placówki w terminie do dnia 15 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, którego dotyczy plan.

§ 7. 1. Dyrektor szkoły lub placówki opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawia radzie pedagogicznej i radzie rodziców w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, którego dotyczy plan.

2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia plan nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny przedstawiony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką oraz wyniki nadzoru pedagogicznego z lat poprzednich.

3. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) zakres, szczegółową tematykę i organizację planowanych badań, o których mowa w § 3 ust. 2;
- 2) plan hospitacji;
- 3) tematykę szkoleń nauczycieli szkoły lub placówki, uwzględniających w szczególności wnioski wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego w poprzednim roku szkolnym;
- 4) inne informacje, uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za istotne.

4. Przed zakończeniem każdego roku szkolnego dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej i radzie rodziców informację o realizacji planu nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawierającą:

- 1) zakres wykonania planu;
- 2) wnioski ze sprawowania nadzoru pedagogicznego, a w szczególności:
  - a) wnioski z analizy poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych, wymagań edukacyjnych wynikających z podstaw programowych, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy, oraz wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1—3 ustawy,
  - b) ocenę sytuacji wychowawczej oraz stanu opieki nad uczniami i wychowankami;
- 3) podjęte działania wynikające z wniosków ze sprawowania nadzoru pedagogicznego wraz z informacją o ich skutkach.

5. Przepisów ust. 1—4 nie stosuje się do szkół i placówek niepublicznych.

§ 8. 1. Ustala się następujący wykaz stanowisk w kuratoriach oświaty oraz urzędach innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych:

- 1) w ministerstwach:
  - a) dyrektorzy lub zastępcy dyrektorów departamentów (równorzędnych komórek organizacyjnych) oraz radcy ministrów i naczelnicy wydziałów (równorzędnych komórek organizacyjnych) wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
  - b) wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
- 2) w kuratoriach oświaty:
  - a) kuratorzy oraz wicekuratorzy oświaty koordynujący pracę komórek organizacyjnych, których statutowym zadaniem jest sprawowanie nadzoru pedagogicznego,

- b) kierownicy komórek organizacyjnych, o których mowa w lit. a,
  - c) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
- 3) w specjalistycznych jednostkach nadzoru utworzonych na podstawie art. 32a ust. 1 lub 1a ustawy:
- a) dyrektor jednostki i inni pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
  - b) wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
- 4) w okręgowych zespołach nadzoru pedagogicznego przy sądach okręgowych, utworzonych przez Ministra Sprawiedliwości:
- a) kierownik zespołu — starszy wizytator, wykonujący zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
  - b) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
- 5) w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołami przy zakładach karnych: wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy.

2. Na stanowiskach wymienionych w ust. 1, z wyjątkiem stanowiska kuratora oświaty, mogą być zatrudnieni:

- 1) nauczyciele mianowani lub dyplomowani, posiadający wyższe wykształcenie magisterskie, mający ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania lub co najmniej dwuletni staż pracy na stanowisku kierowniczym w szkole, placówce lub zakładzie kształcenia nauczycieli lub co najmniej dwuletni staż pracy w urzędzie organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami lub w urzędzie organu prowadzącego szkoły lub placówki;
- 2) nauczyciele akademicy posiadający co najmniej sześćoletni staż pracy w szkole wyższej i ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania.

3. Kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska kuratora oświaty określa ustawa.

§ 9. Kurator oświaty oraz inne organy sprawujące nadzór pedagogiczny mogą zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz, o których mowa w art. 35 ust. 5a ustawy, osobom posiadającym wyższe wykształcenie magisterskie i dorobek naukowy w zakresie dziedziny związanej z przedmiotem badań lub ekspertyz.

§ 10. W roku szkolnym 2006/2007:

- 1) organy sprawujące nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami przedstawiają dyrektorom szkół i placówek plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 6 ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia;
- 2) dyrektorzy szkół i placówek przedstawiają radom pedagogicznym i radom rodziców plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 7 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania planu, o którym mowa w § 6 ust. 1.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 89, poz. 845 oraz z 2005 r. Nr 41, poz. 386).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *R. Giertych*